

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění Ateliér Malba 3
DIPLOMOVÁ PRÁCE

Být v realitě

Be in reality

Vypracoval/a: Jan Soumar

Vedoucí diplomové práce: MgA. Josef Bolf, MgA. Jakub Hošek

Oponent/ka diplomové práce: Mgr. Petr Vaňous, Ph.D.

Akademický rok 2021/2022

Ve své diplomové práci navazuji na předchozí cyklus maleb, který jsem zpracovával ve třetím a čtvrtém ročníku studia na pražské Akademii výtvarných umění a propojuji ho s cyklem, se kterým pracuji poslední dva roky. Předchozí série maleb se zaměřovala na vizuální balast či smog, který nás každý den obklopuje a stává se tak součástí prostředí, ve kterém žijeme, tím se dostává do našeho podvědomí.

Z těchto vizuálních poutačů a ukřičených plakátů a reklam jsem subjektivně vybíral nejzajímavější prvky, které jsem později kolážovitě kombinoval a tvořil z nich skici pro svoje obrazy, žánrově zařaditelné jako figura v krajině. Každá skica zahrnovala figuru, která byla obklopena dalšími prvky výstřižků, až se v nich téměř ztrácela.

Z této formy jsem postupně přecházel k pořizování si vlastních snímků, se kterými jsem dále kolážovitě pracoval, ale také k pořizování si nepovedených snímků, které dost často byly pořízeny skrze různé mobilní aplikace, které nám jasně udávají například trajektorii pořízení snímku, rychlost atd...

Při pořizování těchto snímků vznikaly různé deformace, příčinou těchto deformací byla nespolečná práce s danou aplikací, různé vychýlení se a neuposlechnutí daných úkonů.

Tyto deformace se pro mě staly tak přitažlivými a zajímavými, že jsem se začal primárně soustředit na ně.

V době kdy jsem začínal pracovat s tímto formálním prvkem, jsem sledoval seriál Black Mirror a došlo mi, že je zde jistá spojitost, se kterou bych rád pracoval dál ve své tvorbě.

Seriál byl pouze impuls k tomu začít toto téma zpracovávat, hlavním bodem a základním stavebním kamenem pro tento cyklus byly deformované snímky a moje vnímání záznamu, který je navždy zkreslený a jistým způsobem pokazený, jde o momenty, které jsou v tom samém čase nenahraditelné, jsou zaznamenány pouze na ohraničeném displeji, který i kdyby jsme nepoužívali již zmíněné aplikace, by je zkreslil. Narážím zde na fenomén pořízení snímku a nevěnování pozornosti věcem v reálném čase, záznam se stává hlavním prvkem vnímání reality, není čas věnovat pozornost jistým momentům v reálném čase, vnímat je a být v přímé konfrontaci s nimi, jde o jakousi roztěkanost a uspěchanost současné doby.

Na obrazech také můžeme vidět ohraničující prvky, zastupující ohraničení displeje, propojení různých prostředí, znázorňující narušení pozornosti a přítomnost / nepřítomnost na více místech v jeden a ten samý moment díky

soustředění se na obrazovku mobilního telefonu v čase, kdy se reálně nacházíme na místě které nestíháme naplno vnímat.

Motivy bývají většinou všední až banální, jedná se o momenty z běžného života, momenty jako je chůze, zavazování si tkaniček, otáčení se a jakýkoliv další

pohybový akt. Způsob jakým jsou obrazy malovány je kombinovaný, expresivnější části obrazu jsou většinou tvořeny akrylovou barvou, která je zředěná a má tendenci se roztékat a vytvářet náhodné efekty, které lze ovládat jen do jisté míry, jde o jakousi řízenou náhodu.

Při vytváření těchto skvrn a prvních vrstev malby mám v hlavě představu o tom, co na obraze bude, barvu však nanáším většinou zprvu bez použití štětce. Poté začínám vytvářet druhý nános barvy a to olejový, kdy domalovávám expresivně namalované části obrazu a konkretizuji tak jednotlivé fragmenty které jsem vytvořil v akrylové podmalbě. Tento způsob malby je velmi zranitelný a křehký z toho důvodu, že se místa kde vzniká samovolně zajímavá struktura či efekt mohou jednoduše přemalovat olejovou barvou, ale pokud udělám menší chybu, není téměř možné dosáhnout původního efektu bez zašpinění či poškození akrylové podmalby, v procesu musím tedy velmi pečlivě vybírat která místa dotahovat a která nechat jen v podmalbě.

Výše zmíněný způsob malby jsem si vybral z toho důvodu, že sám obdivuji expresivní malířky a malíře ale stejně tak oceňuji zručnost a trpělivost realistů, dlouho jsem přemýšlel jakým způsobem vybalancovat tyto odlišné formální přístupy do kterých jsem zahrnul také balanc mezi abstraktní a konkrétní malbou.

Snažím se inspirovat různými autory a přístupy ale zároveň vytvářet svůj vlastní originální rukopis který mě v procesu kdy obraz vzniká musí bavit.

Autoři kteří mou tvorbu ovlivnili a kterými jsem se inspiroval jsou převážně Neo Rauch, Francis Bacon, George Baselitz, Asger Jorn, Edvard Munch a další...

Do budoucna bych chtěl svou tvorbu obohatit o plastiky a možná i videoart, ovšem nechci převádět motivy z obrazů do těchto médií, chci doplnit obrazy o tyto media takovým způsobem, aby navzájem kooperovaly a fungovaly jako jednotlivé klíče ke čtení fragmentů a motivů objevujících se na obrazech.